

BENELUX - GERECHTSHOF
REGENTSCHAPSSTRAAT 39
1000 BRUSSEL
TEL. 513.86.80

—
GRIFFIE

COUR DE JUSTICE BENELUX
39, RUE DE LA RÉGENCE
1000 BRUXELLES
TÉL. 513.86.80

—
GREFFE

A 84/4/5

ARRET du 17 mars 1986
dans l'affaire A 84/4

En cause :

M.P. et MEEUWS

contre

LLOYD-WIGHAM

Langue de la procédure : le français

ARREST van 17 maart 1986
in de zaak A 84/4

Inzake :

O.M. en MEEUWS

tegen

LLOYD-WIGHAM

Procestaal : Frans

2.- Vertaling

HET BENELUX-GERECHTSHOF

in de zaak A 84/4

- (1) Gezien de brief van de Procureur-Generaal bij het Hof van Beroep te Luik van 22 mei 1984 met een daarbij gevoegd, voor eensluidend gewaarmerkt afschrift van het op 14 december 1983 door dat Hof gewezen arrest in de zaak nr. 2263 van Anne-Marie Meeuws, weduwe van Joël Houbion, wonende te Vencimont, handelende zowel voor zich persoonlijk als in hoedanigheid van wettelijke beheerster over de goederen van haar minderjarig kind David, tegen de naamloze vennootschap Lloyd London en Wigham Poland Belgium, verzekeringsmaatschappij, gevestigd te Elsene, Livornostraat 45, waarbij overeenkomstig artikel 6 van het Verdrag betreffende de instelling en het statuut van een Benelux-Gerechtshof een vraag van uitleg van de Gemeenschappelijke Bepalingen behorende bij de Benelux-Overeenkomst van 24 mei 1966 betreffende de verplichte aansprakelijkheidsverzekering inzake motorrijtuigen aan het Hof wordt gesteld ;

TEN AANZIEN VAN DE FEITEN :

- (2) Overwegende dat de feiten van de zaak als volgt kunnen worden omschreven :
- (3) Op 28 oktober 1977 heeft zich op de autosnelweg van Wallonië ter hoogte van Balâtre een verkeersongevuk voorgedaan tussen een personenauto die door Michel Iasimone werd bestuurd en twee vrachtwagens, ten gevolge waarvan de inzittende van de auto, Joël Houbion, echtgenoot van eiseres Meeuws, overleed.
- (4) Michel Iasimone is voor dit ongeval aansprakelijk verklaard ; hij bestuurde de auto waarin het slachtoffer had plaats genomen en die aan Meeuws toebehoorde. Laatstgenoemde had hem aan haar echtgenoot, slachtoffer van het ongeval, uitgeleend, die op zijn beurt het stuur aan Iasimone had overgelaten.

3.- Vertaling

- (5) Meeuws had met betrekking tot haar auto bij de naamloze vennootschap Le Foyer een verzekering tegen wettelijke aansprakelijkheid gesloten. In dat verzekeringscontract was een clause opgenomen, waardoor van de uitkering werden uitgesloten de verzekeringnemer (in casu Meeuws), zijn echtgenoot en zijn bloed- en aanverwanten in de rechte linie, mits dezen bij hem inwonen en door hem worden onderhouden. Meeuws kon derhalve geen aanspraak maken op een vergoeding ten laste van haar verzekeraar, de naamloze vennootschap Le Foyer.
- (6) De vader van de bestuurder van de auto van Meeuwshad eveneens, met betrekking tot zijn eigen auto, een verzekering tegen wettelijke aansprakelijkheid gesloten bij de naamloze vennootschap Lloyd London en Wigham Poland Belgium (in casu de verweerster).
- (7) Blijkens het gestelde in artikel 4, 1°, b, van de door Iasimone senior bij deze maatschappij gesloten polis dekde de verzekering de aansprakelijkheid van de verzekeringnemer, alsmede van diens echtgenoot en kinderen, waaronder met name Michel Iasimone, indien dezen bij hem inwoonden en de wettelijke leeftijd om een motorrijtuig te besturen bereikt hadden, als bestuurder van elk aan derden toebehorend motorrijtuig, dat zij incidenteel bestuurden, ook dan wanneer het in de polis omschreven motorrijtuig in gebruik was, met dien verstande dat het gebruikte motorrijtuig met het omschreven motorrijtuig wordt gelijkgesteld.
- (8) Michel Iasimone die volgens de vaststellingen van het Hof van Beroep bij zijn vader inwoonde, bestuurde de auto van Meeuws, zodat zijn aansprakelijkheid door vorenstaande verzekering van zijn vader was gedekt.
- (9) De gedaagde verzekeringsmaatschappij weigerde in te gaan op het verzoek van Meeuwshaar de ten gevolge van het overlijden van haar echtgenoot geleden schade te vergoeden.

TEN AANZIEN VAN HET VERLOOP VAN HET GEDING :

- (10) Overwegende dat Michel Iasimone voor de correctionele rechtbank te Namen werd vervolgd wegens onopzettelijk doden en, in samenhang daarmee, wegens het feit dat hij in staat van dronkenschap en na het gebruiken van alcoholische dranken in een zodanige hoeveelheid, dat het alcoholgehalte in het bloed ten minste 0,8 gram per liter bedroeg, een voertuig had bestuurd ;

(11) dat de correctionele rechtbank te Namen bij vonnis van 23 september 1982 de verjaring van de strafvordering vaststelde voor de misdrijven met betrekking tot dronkenschap en alcoholintoxicatie en Michel Iasimone veroordeelde ter zake van onopzettelijk doden ;

(12) dat het vonnis, uitspraak doende over de burgerlijke belangen, Iasimone de enige aansprakelijke voor het ongeval heeft verklaard waarbij met name de vordering van de weduwe van het slachtoffer, die zowel voor zich persoonlijk als in de hoedanigheid van beheerder over de goederen van haar minderjarig kind David optreedt en wier vordering tegelijkertijd tegen de beklaagde en de naamloze vennootschap Lloyd London en Wigham Poland Belgium is gericht, principieel gegrond is verklaard en de beklaagde en deze vennootschap hoofdelijk zijn veroordeeld tot betaling van provisionele uitkeringen aan Meeuws ter vergoeding van de geleden morele en materiële schade ;

(13) dat het Hof van Beroep te Luik op het door vorengenoemde verzekeraar ingestelde hoger beroep, dat uitsluitend was gericht tegen het dictum van het vonnis, waarbij een veroordeling tot betaling van een schadevergoeding aan Meeuws was uitgesproken, dat beroep ontvankelijk heeft verklaard en, alvorens recht te spreken, het Benelux-Gerechtshof heeft verzocht :

"een uitlegging te geven van de artikelen 3, paragrafen 1 en 2, en 4, paragraaf 1 van de Gemeenschappelijke Bepalingen behorende bij de Overeenkomst betreffende de verplichte aansprakelijkheidsverzekering inzake motorrijtuigen, in onderling verband gelezen, en met name te beslissen of artikel 3 van evengenoemde Gemeenschappelijke Bepalingen, waarin onder meer wordt bepaald - in paragraaf 1 - dat de verzekering de burgerrechtelijke aansprakelijkheid moet dekken van iedere houder of van iedere bestuurder van het verzekerde motorrijtuig, en - in paragraaf 2 - dat de verzekering moet omvatten de schade, toegebracht aan personen die onder welke titel ook worden vervoerd door het rijtuig dat de schade heeft veroorzaakt, aan de verzekeringsmaatschappij van de incidentele bestuurder van het bij het ongeval betrokken rijtuig de verplichting oplegt de aan de verzekeringnemer berokkende schade te vergoeden wanneer hijzelf, zijn echtgenoot of zijn bloed- en aanverwanten in de rechte linie, mits dezen bij hen inwonen en door hen worden onderhouden, bij het ongeval inzittende van het rijtuig was, dan wel of, integendeel, de uitsluiting van het recht op een uitkering, als bepaald in artikel 4, paragraaf 1, van meergenoemde Gemeenschappelijke Bepalingen, door de verzekeraar van de incidentele bestuurder kan worden ingeroepen tegen diezelfde personen, die bij het ongeval inzittenden van het motorrijtuig waren ?" ;

5.- Vertaling

- (14) Overwegende dat het Hof overeenkomstig artikel 6, lid 5, van het Verdrag betreffende de instelling en het statuut van een Benelux-Gerechtshof aan de Ministers van Justitie van België, van Nederland en van Luxemburg op 4 juni 1984 een afschrift van het vorengenoemde arrest van het Hof van Beroep te Luik heeft gezonden ;
- (15) dat de Ministers van Justitie geen gebruik hebben gemaakt van de mogelijkheid een schriftelijke uiteenzetting in te dienen ;
- (16) Overwegende dat partijen een memorie hebben doen indienen ;
- (17) Overwegende dat de Advocaat-Generaal E. Krings, Hoofd van het Parket van het Benelux-Gerechtshof, op 6 december 1985 schriftelijk conclusie heeft genomen.
- TEN AANZIEN VAN HET RECHT :
- (18) Overwegende enerzijds dat artikel 4 van de bij de Benelux-Overeenkomst betreffende de verplichte aansprakelijkheidsverzekering inzake motorrijtuigen behorende Gemeenschappelijke Bepalingen geen voorschrift inhoudt betreffende de rechtsgevolgen van een uitsluiting als bepaald in dat artikel voor de verplichtingen van een andersoortige verzekering die de schade van de uitgesloten personen zou dekken ;
- (19) Overwegende anderzijds dat de artikelen van die Gemeenschappelijke Bepalingen niet van toepassing zijn op de in de vraag bedoelde "verzekering van de incidentele bestuurder" die de burgerlijke aansprakelijkheid dekt van een bepaalde persoon voor het geval dat hij een motorrijtuig, welk dan ook, bestuurt ;
- (20) dat immers, zowel deze Overeenkomst als de daarbij behorende Gemeenschappelijke Bepalingen uitgaan van en uitsluitend betrekking hebben op een verzekering waarvan het onderwerp is de burgerrechtelijke aansprakelijkheid waartoe een bepaald motorrijtuig aanleiding kan geven ;

6.- Vertaling

- (21) dat zulks in het bijzonder blijkt uit de eerste paragraaf van artikel 3 der Gemeenschappelijke Bepalingen, volgens welke bepaling "de verzekering" - dat is de verzekering waarop de Overeenkomst en de Gemeenschappelijke Bepalingen betrekking hebben - behoudens de in de slotwoorden vervatte uitzondering, de burgerrechtelijke aansprakelijkheid moet dekken van de eigenaar, van iedere houder, van iedere bestuurder van het verzekerde motorrijtuig, alsmede die van ieder die wordt vervoerd met dat motorrijtuig ;

TEN AANZIEN VAN DE KOSTEN :

- (22) Overwegende dat het Hof volgens artikel 13 van het Verdrag betreffende de instelling en het statuut van een Benelux-Gerechtshof de kosten moet vaststellen, welke op de behandeling voor het Hof zijn gevallen, welke kosten omvatten de honoraria van de raadslieden van partijen, voor zover dit in overeenstemming is met de wetgeving van het land waar het bodemgeschil aanhangig is ;
- (23) dat krachtens de Belgische wetgeving de honoraria van de raadslieden van partijen niet zijn begrepen in de kosten die aan de in het ongelijk gestelde partij in rekening worden gebracht ;
- (24) dat op de behandeling voor het Hof geen andere kosten zijn gevallen ;
- (25) Uitspraak doende op de door het Hof van Beroep te Luik bij arrest van 14 december 1983 gestelde vraag ;
- (26) Gelet op de conclusie van de Advocaat-Generaal Krings ;

VERKLAART VOOR RECHT :

- (27) De Gemeenschappelijke Bepalingen behorende bij de Benelux-Overeenkomst betreffende de verplichte aansprakelijkheidsverzekering inzake motorrijtuigen zijn niet van toepassing op de in de vraag bedoelde "verzekering van de incidentele bestuurder" en bevatten geen voorschrift betreffende de rechtsgevolgen van een uitsluiting als bepaald in artikel 4 van die bepalingen, voor een andersoortige verzekering.

7.- Vertaling

(28) Aldus gewezen door de Heren Mr. Ch.M.J.A. Moons, president, R. Thiry, eerste vice-president, R. Janssens, tweede vice-president, Mr. H.E. Ras, R. Soetaert, F. Hess, O. Stranard, Mr. S.K. Martens, rechters en P. Kayser, plaatsvervangend rechter ;

(29) en uitgesproken door de heer R. Thiry, voornoemd, ter openbare zitting te Brussel op 17 maart 1986, in aanwezigheid van de heer E. Krings, advocaat-generaal, hoofd van het Parket, en de heer C. Dejonge, waarnemend hoofdgriffier.